

ZAŁOŻENIA POLSKIEJ STRATEGII KOSMICZNEJ. KROK MIŁOWY DLA BRANŻY

Podczas Europejskiego Kongresu Robotycznego odbywającego się w ramach European Rover Challenge w Jasionce pod Rzeszowem Minister Rozwoju Jadwiga Emilewicz zaprezentowała założenia Polskiej Strategii Kosmicznej. Do najważniejszych celów naszego kraju w obszarze kosmicznym zaliczono wzrost konkurencyjności polskiego przemysłu kosmicznego i jego udziału w obrotach europejskiego sektora docelowo do docelowego poziomu 3%, rozwój aplikacji satelitarnych, podniesienie zdolności państwa w zakresie bezpieczeństwa i obronności, budowę kadr oraz stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju sektora kosmicznego nad Wisłą. *"Dzisiaj już nie padają pytania czy, ale jak realizować skutecznie tą strategię"* - podkreślała Minister Emilewicz.

Założenia Polskiej Strategii Kosmicznej ujawnione

Powstanie Polskiej Strategii Kosmicznej było wydarzeniem od dawna oczekiwanym przez krajowy sektor kosmiczny. Ministerstwo Rozwoju zdecydowało się upublicznić założenia dokumentu podczas Europejskiego Kongresu Robotycznego w Jasionce pod Rzeszowem. Prezentację przedstawiła Jadwiga Emilewicz, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju. *"Dzisiaj już nie padają pytania czy, ale jak realizować skutecznie tą strategię, żebyśmy stali się istotnym graczem w tym wielu obszarach na tym bardzo już mocno podzielonym rynku"* - podkreślała minister i dodała: *"Sektor kosmiczny jest jednym z najbardziej innowacyjnych i zaawansowanych technologicznie obszarów, mającym coraz większe znaczenie dla gospodarki europejskiej i światowej"*.

Obszary strategiczne

Założenia Polskiej Strategii Kosmicznej rozłożono na cztery obszary strategiczne.

1. Rozwój kompetencji i infrastruktury do przetwarzania i wykorzystania danych satelitarnych na potrzeby Polski oraz narzędzi i systemów z potencjałem eksportowym
2. "Polski satelita" – wejście na wyższy poziom w łańcuchu wartości urządzeń satelitarnych, np. produkcja nanosatelitów
3. Dalszy rozwój podsystemów i technologii wykorzystywanych w eksploracji kosmosu
4. Budowa silnego przemysłu kosmicznego w Polsce: edukacja, budowa kadr, wsparcie przedsiębiorstw

W obszarze pierwszym wysoki priorytet przyznano możliwościom związanym z systemami obserwacji Ziemi, które mogą służyć do planowania przestrzennego, monitorowania środowiska i infrastruktury, rolnictwa, czy też wsparcia wydobycia surowców naturalnych. Średni priorytet przyznano przy tym systemom nawigacji i łączności.

Z punktu pierwszego wynika częściowo drugi cel strategiczny, którym jest stworzenie polskiego satelity. W pierwszej kolejności należy się tu jednak spodziewać wysłania na orbitę nanosatelitów z potencjałem do stworzenia z nich konstelacji. Sprzęt będzie mieć przede wszystkim zastosowanie cywilne do obserwacji Ziemi i badań naukowych. Będzie jednak także wykorzystywany przez wojsko, np. na użytek rozpoznania kosmicznego, choć najprawdopodobniej nie będzie to priorytetowe zastosowanie polskich nanosatelitów. Jeden satelita ma kosztować nie więcej niż 50 mln USD.

Program budowy większego sprzętu o wadze ponad 500 kg będzie dalej rozwijany, ale minister Jadwiga Emilewicz nie potrafiła wskazać konkretnej daty, kiedy sprzęt tej klasy mógłby trafić na orbitę. Najprawdopodobniej więc jest to długi horyzont czasowy, być może nawet 10-letni. Zaawansowany technicznie, średni lub duży instrument orbitalny może przy tym powstać we współpracy z innymi krajami, w ramach programu ESA.

W obszarze podsystemów i technologii do eksploracji kosmosu wysoki priorytet otrzymały takie zakresy przedmiotowe, jak: oprogramowanie sterujące, systemy obliczeniowe wykorzystujące big data, mechanika precyzyjna, elektronika, optyka i optoelektronika, technologie materiałowe i kompozyty. Niższy priorytet przyznano robotyce i systemom autonomicznym, robotom umieszczanym na pojazdach i urządzeniach do eksploracji kosmosu, jak np. łaziki i sondy badawcze, a także sztuczna inteligencja. Jednocześnie strategia definiuje ten obszar jako dynamicznie rozwijający się, a więc dający szansę na wejście do niego nowych, także polskich innowacyjnych podmiotów.

W obszarze budowy silnego przemysłu kosmicznego w Polsce rząd planuje inwestować w laboratoria i instytuty naukowe, a także stawia na wzmocnienie Polskiej Agencji Kosmicznej, edukację kadr oraz tworzenie efektywnego pomostu między nauką a biznesem, np. poprzez tworzenie nowych, sprofilowanych pod wymagania przedsiębiorców kierunków studiów w zakresie inżynierii kosmicznej oraz programów stażowych.

Główne cele i finansowanie

W wymiarze podstawowych celów naszego kraju w dziedzinie programów kosmicznych wskazano wzrost konkurencyjności polskiego przemysłu kosmicznego i jego udziału w obrotach europejskiego sektora docelowo do poziomu 3%, rozwój aplikacji satelitarnych, podniesienie zdolności państwa w zakresie bezpieczeństwa i obronności, budowę kadr oraz stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju sektora kosmicznego nad Wisłą.

W założeniach strategii osobny rozdział poświęcono także finansowaniu, bez którego wymienione wyżej ambitne cele nie mogą zostać zrealizowane. Trzema głównymi filarami pozyskiwania pieniędzy na sektor kosmiczny są środki unijne (programy Copernicus, Galileo, Horyzont 2020) i zewnętrzne, w tym założono docelowy wzrost składki do Europejskiej Agencji Kosmicznej nawet o 100% oraz starania o przedłużenie o 2 lata okresu preferencyjnego dla polskich firm w ESA. Drugim obszarem są środki krajowe pochodzące z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, Narodowego Centrum Nauki, Polskiej Agencji Kosmicznej, Agencji Rozwoju Przemysłu, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Ostatnim obszarem są wreszcie środki prywatne, w tym inwestycje dużych firm międzynarodowych, fundusze typu Venture Capital oraz konkursy i hackathony organizowane przez prywatne podmioty.

Fot. Space24.pl

Trzeci krok milowy dla polskiej branży kosmicznej

"Strategia powstała w zespole międzyresortowym przy współpracy m.in. ministerstw: rozwoju, nauki i szkolnictwa wyższego, obrony narodowej. Jest wyznaczeniem horyzontu, który wskazuje, w jakich obszarach chcemy się rozwijać" – powiedziała podczas Europejskiego Kongresu Robotycznego Jadwiga Emilewicz.

Powstanie Polskiej Strategii Kosmicznej ma w założeniu być kolejnym krokiem milowym w rozwoju sektora kosmicznego w Polsce porównywalny do wstąpienia do ESA w 2012 i utworzenia Polskiej Agencji Kosmicznej w 2014. Czy tak faktycznie się stanie będzie można ocenić dopiero z perspektywy kilku lat. Niewątpliwie jednak zaprezentowane założenia stają się jasnym drogowskazem dla przemysłu kosmicznego, w które kierunki rozwoju należy inwestować, a także są wyrazem woli rządu do zainwestowania w budowę sektora kosmicznego w ramach Planu na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju premiera Morawieckiego. Powstanie założeń strategii należy ocenić więc jednoznacznie pozytywnie jako ważny krok dla całej branży kosmicznej.

Założenia Polskiej Strategii Kosmicznej zostały zaprezentowane w dniu 12 września br. w ramach Europejskiego Kongresu Robotycznego będącego częścią zawodów łazików marsjańskich European Rover Challenge, zorganizowanych przez European Space Foundation i Województwo Podkarpackie. Prezentacja miała miejsce w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym Województwa Podkarpackiego w Jasionce pod Rzeszowem. Portal Space24.pl objął European Rover Challenge patronatem medialnym.

[Założenia Polskiej Strategii Kosmicznej można przeczytać na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju](#)